

Bharatiya Jain Sanghatana

Sujalam Suphalam Washim

District-wide Water Resource Development Program

ANNUAL REPORT 2018-19

Gratitude

Shri Laxminarayan Mishra, IAS Former District Collector, Washim

Bharatiya Jain Sanghatana appreciates and thanks the Hon'ble District Collector of Washim,

Shri Laxminarayan Mishra, IAS for the support rendered to the Sujalam Suphalam Washim initiative.

Shri Hrisheekesh Modak, IAS

District Collector, Washim

ध्वनी : कार्या. (०७२५२) : २३३४०० निवास : २३३४०५ केंग्स : २३२८५८

शुभेच्छा संदेश

सततची नार्षिकी, पाणि टंचाइच्या तीव समस्याने प्रास्ततेल्या व नैराश्याच्या अंधारात वेलेल्या जन भामान्य नाशरिकांना विकासाचा मार्ग दाखिनन्याचे काम महाराष्ट्र राज्य शासन व भारतीय जैन संघटना यांच्या संयुक्त

विद्यमाने रावविच्यात वेणाऱ्या सुवलाम सुकलाम अधियानाच्या माध्यमातृत होत आहे. "सुजनाम सुकलान बाशिम" अधिवानाची सुरुवात जिल्ह्यात दिनांच १४ नोव्हेंबर २०१८ पामून झाली, वाशिम किल्हातील एकूण ०६ ठालुक्यामध्ये जल व भृदा शंधारनाची बामे या अभियाना अंतर्गत प्रशासनाच्या कृषी, जन व मृद संधारण, सूरुम लघुसिचन, जलसंपदा, बनविभाग, आणि लघु माटक्यारे वा सारख्या विविध पंत्रवाच्या माध्यमातून करण्यात आली. यामध्ये प्रामुख्याते सलग समतत चर, ताला खोलीकरण व रुंगीकरण, नगी खोलीकरन अणि रंदीकरण, शेततळे, माती नाला बांध खोलीकरण, शिमेंट नाला बांध खोलीकरण, बनतळे, व तलावातील गाळ काहणे व जनसाठा निर्माण करणे आणि निधालेला गाळ हा अन्यभूष्टारक, नैराव्यग्रस्त, आत्महत्या ग्रस्त शेतकर्यांना त्यांच्या क्रेसावर नेण्यासाठी उपलब्ध करून देणे, इत्यादी कामाना वा अभियानाद्वारे प्रामुख्याने गती देण्यात आली .

या मुलस्थानी जल संधारणाज्या कामाबारे भूजल पातळी वाहविणे, जमिनीचा पोत सुधाकल कायम राहील आचि सर्वसामान्य शेतकपीला उपलब्ध कालेल्या माळाचा शेतीसाठी कावदा होईल व उत्पन्नाचे स्रोत निर्माण होईन

सुजनाय मुफ्लाम अभिवानाहुन पानी व्यवस्थायन कार्यशाळा बाशिम जिल्ह्यातील जन संघारण ज्या कामासाठी शक्ते या अभियानाचा प्रमुख उद्देश राहितेला ऋहे . निवडलेल्या गावात पेंडल त्या मध्ये उपलब्ध गांचि साठ्यानुसार पिक पद्मतीचा अवलंब करनो, गरने नुसार पाण्याचा बापर करके, पाच्याचा अपन्यव टालक्या संदर्भात कार्यशाला भारतीय जैन शंघटने अंतर्यत ताविक प्रशिक्षण वेतलेल्या प्रतीण पशिक्षतग्रारे व तांचिक अधिकारी यांचे द्वारे घेण्यात आल्या.

या अभियानाङ्कारे जिल्ह्यातील निवोजित असलेल्या जनसंग्रारमाच्या कामाचैकी आज रोजी २९७ कामे पूर्व काली असून, मुजलाम सुफलाय अभियानातून झालेल्या कामाचा आणि बाढलेल्या जनसाठवाचा गायकर्याना, क्षेतक्योंना, उत्तेष सर्वसामान्य नागरिकांना मविष्यात सूप मोठ्या प्रमाणात निश्चितक कायदा होलार आहे. जिल्हा दुष्काळ मुक्तीबाठी आणि वादत्या पाणी रंचाडवर मात करण्यासाठी भारतीय कैन संघटनेचा प्रशासनाच्या माध्यमातून मोताचा बाटा उचलवा असून सदरील दुष्काळ मुक्त अभियानासाठी माझ्या हार्दिक मुचेण्याः

(हर्षेकेय मोहक) मा. जिल्हाधिकारी, पानीम जिल्हाधिकारी कार्यालय, वाशिय

Project Progress Footsteps – Washim October 2018 Recruitment and training of project team October 2018 Meeting with District Administration officials October 2018 Schedule and plan of deployment of earth moving machines **November 2018** Finalisation of scope of work **November 2018** Deployment of earth moving machines **December 2018** MoU with machine owners December 2019 Testing and installation of trackers **January to March 2019** Silt excavation and distribution **April 2019** Monitoring and evaluation

1. Recruitment of Project Staff

After detailed scrutiny of applications and personal interviews, a team of qualified and experienced personnel was recruited for operation in Washim district. On 15th October 2018, interviews were conducted for Technical Coordinators in Pune and on 19th November 2018 for field associates in Washim district.

2. Training of Project Team

For the newly appointed Project team, 15 days training was conducted in Pune starting from 15th to 29th October 2018. Team members were guided on the technical aspects and challenges in execution of Soil and Water Conservation Work. Besides that, roles and responsibilities of team member were discussed through the training and role plays. On completion of the successful training actual work was started on 30th October 2018.

3. Washim District Level Review Meetings

District level review meeting was organised on 30th October 2018 for roll-out of the project.

4. Finalisation of Scope of Work by District Administration

A list of identified water structures was prepared by Structure owner department in consultation with Taluka committee and village committee members and approved by District Administration.

5. Deployment of Earth Moving Machines

On 14th November 2018, earth moving machines were deployed in 5 Talukas of Washim District and earthwork started on 15th November 2018.

Initiation of water conservation work at project site

6. One Day Workshop by District Administration

District Administration Washim under the chairmanship of District Collector has organised a workshop on 29th December 2018 for Gram Panchayat members, Gram Sevak, Taluka level Agriculture Assistant, Taluka Agriculture Officer and Taluka Committee. During the workshop participants were oriented about the project activities. District Collector appealed to the Gram Panchayat members and Gram Sevak to extend logistics support for the machine operators and cooperate for the smooth functioning of the project implementation.

One Day Workshop by District Administration, Washim

7. Community Mobilisation

BJS oriented the community about water management, earthworks and benefits out of it in terms of increase in storage capacity, use of silt for farm productivity and increase in percolation of water and finally the related outcome which will affect their socioeconomic condition. To mobilise the community and create awareness about the project activities Farmer meeting and Gram Sabha were also organised by the Government and BJS.

Community Mobilisation

8. Monitoring and Evaluation

District Administration officials, Taluka level officials and BJS have taken the collective responsibility for monitoring and evaluation of the project. Strong monitoring mechanism was established for assessment of project progress.

Weekly review meeting by District Administration

Taluka committee review meeting

Project review by District Administration officials

9. Meeting for Better Utilisation of Machines

Taluka committee members assessed the project work at the field and came up with a plan for better utilisation of machines. They organised a meeting and guided the machine operators on how to utilise the machines for maximum work on hourly basis.

10. Visit of Dignitaries

'Reliance Foundation' has organised an exposure visit for its team on 25th November 2018 in project sites of 'Sujalam Suphalam- Washim'. Shri Sunil Shrivastava and Shri Prasanna Tathe from Reliance foundation visited 'Karanja' Taluka to understand the project work.

Visit of Reliance Foundation representatives

11. Machine Operator Workshop

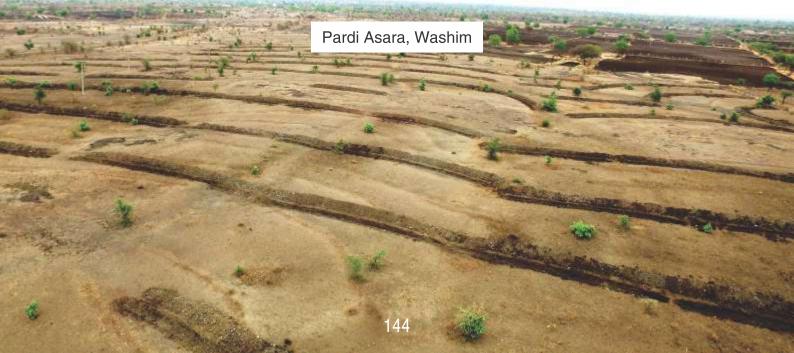
District Administration organised a workshop on 20th Feb. 2019 to orient the machine operators about the technical aspects of earthwork and guided them about the precaution needed to be taken while doing excavation work.

Washim progress so far

Washim District Summary (Nov' 18 to June' 19)				
Sr. No.	Taluka	Number of Structures	Silt Excavation in Lakh (Cu.M.)	Increase in Water Storage Capacity (in Crore Litres)
1.	Karanja	64	10	100
2.	Malegaon	47	7	70
3.	Mangrulpir	31	16	160
4.	Manora	41	9	90
5.	Risod	52	10	100
6.	Washim	62	5	50
Total		297	57	570

होन्द्राच्याच्यां प्रसन्द्राची... अनेश स्वकृत्यातीन हातेते देशे कृती विकारकारकी मुझानत. पुत्रसना अनिवारकारी का प्रतित नीट अस्तरते हैं और जेता निर्देश के प्रतित के प्रति हैं जीतानकारकार प्रतितीत निरंप हातिने पत्ती जम होता अस्तरापे चारी जातान तत

Page No. 9 Jan 15: 2019 Figure No. 9 Jan 15: 2019

लोकामत

त्तरनाचाँचे काम,.. वालम तालुक्यातील प्राम विश्वती सुर्व येथे भारतीय जैन संघटना आणि तत्त्वतातान अंतर्गत जनसंबारणाव्यावतचे वरण सुरु आहे. विश्वती येथे सुरु असलेले १०० बाय ६०० मिटलया तत्त्वाचाया कामाचे ड्रोन कॅमेद्याच्यारे टिपलेले छ

Helia Washim Page No. 3: Jan 03, 2019 Powered by: erelego.com

प्रशासनाची धडपड: कोट्यवधी लीटरच्या जलसाठ्याची सोय

सुजलाम्, सुफलाम्' अंतर्गत ६५ हजार घनमीटरची कामे

वाशिष: जिल्ह्यान राजीवन्यान केन असलेल्या सृजलाम्, सृष्ठलाम् अभियान्तर्गतं पर आठवश्यावर्यतय ६४ इजार ७३८.६७ घनमीटर आकाराची जलसंबारण कामे करण्यात आली आहेत. अधाप कामे पूर्णवास रेजी बाजी और वा क्रमांवळे कोरपक्षी लीटाच्या जलसळ्याची सोप होणार आहे.

राज्य शासन आणि भारतीय जैन संघटना (पीजेएस)च्या सामंत्रस्य कसरातून जिल्ह्यात सीसीटी, डीय मीमीटी, साठवण तके, चनतके, नाला खोलीकरण आदी जलसंचारणाची शेक्यो कार्य काण्यात येत आहेत. कृषी विभाग, जलसंखात्म विभाग,

कर्मी वेचीन माठवण तमवाची पावणी प्रचलना अधिकारी

विभागाच्यावतीने ही कामे काण्यात र्वेन आहेन यानील es. सारवण तकरायेकी संगठ कवीर पेचील चांगई पिपज्ञसूटा, मानोग तालुक्वातील सामगाव नगर, वारित्स तालुक्यातील विश्वली पालेचय तालुक्यातील विका येवील सारक्षण तत्क्यांचे प्राप्त पंचात सह

चीरस मीटर लांबी, हंदीच्या साठवण तस्त्रपूर्ण काम अतिम राज्यात आहे. तालुक्यातील कामांचा विचार करता परित्र तालुक्यात डीप सीमीटी आणि साठवण ताळे चिळन ३४ हामा २५२,७२ घरपीटा, कारंत्रा तालुक्यात मोघीटी, ग्रीप शीमोटी पिजून १६ हजार ७०५ धनपीटाः गालेगाच तालक्यात आघाडीवर

जिल्ह्यातील इतर तालुक्याच्या कुल्नेत वारिष्य तालुक्यात सुजलाम्, सुम्बल्यम् अभिव्यानोत्तरीत मोट्या प्रमाणात जलतथात्रयाची कामे झाली आहेत. यात कभी विभागामध्येत विश्वली वेथे पत आठवडगातव साठवण तथ्याचे व्यम १८ हजा १५३ घनमेटर झाने, त्यक्तिवाच १३ हजा घनमेटिरहून औरक क्षेत्रत होंप सीडोटीने काप पूर्ण झाने आहे.

होप सीसोरी मिळून १५ हजार ६०० धनममीटर, मानीरा तालक्षात माठवण तके आणि श्रीपमीमीटी पिकृत १९७३, तर यंगर-जयीर तालुक्यात नाला ਬੀਜੀਕਰਾ ਆਪਿ ਸ਼ਾਰਬਾ ਨਤੇ ਬਿਰਜ 33% धनमीटाची कामे झाली आहेत.

Helio Wastim ige No. 4 Dec 23, 2018 lawered by: erelega.com

सकाळ

तीन हजार ब्रास मातीचा उपसा

पडीक जिमन झाली सुपीक : जलसंधारण कामातून चिवरा येथे शेततळाचे काम सुरू

unito, m. s.; westorn विकास स मारतीय की प्रांतरात बेरिका) श्रेष्य सम्बन्ध सरवत् तार्वांकवार के अमर्थना सक्तम पुरसम् वार्तिः अभिरास्त्र प्रका केरे संस्तान्त्वयं खेदवास सल्या देश लहे. शंक बाव कंस प्रशंका य नेताल्यकृत speeds may shi pay un मुर्वेच मारोध उस्स करम्बर आश असून वा मार्गारासून नारिक अस्ति क्रावेण करण्यम् वदा प्राती अर्थ, या प्रत्यक्षेत्रकारक प्रमानकी स्तीत क्रमेटेसर्च कू होन्यकोबस्य वर्षश्रवीयात प्रवेश आतेल्य अभिनेत्रे चार्य बद्यापुर ही जीमर मुरोब होजन रोशक-मांचा वरण्याचा असाह.

पातंत्रक राजुनकारित विका bè assisten fixon a share

संबद्धनेच्या माहि शंका बाद शंका बरम्पत आप असे. य बसमार्थ क्षत्रेद्रवर्ष यू क्षेत्र्यम भोते नदा होगा वर्ते. त्याचकोच्य अवस्परीत पर्वक अस्टेर्स वस्त व तेत्रकातेत क्ष्मीतानुः सुधिक द्वीन्यात मद्या द्वीन्यात sure used suit russeles river

ते क्षेत्र रोजन्द्रभी अराज्ये प याचे रोडमध्ये तकारी आहे. त्यमुधे वर्षपुर्वासम्बद्धाः वर्षतः आस्त्रेत्वे अस्त मुखेक होण्यान मधा कार्य असे. या र्गेशन्यान्य अस्तुने ग्रमक्षेत्र प्रजेटवर्गने समयः आयमनार्थ Sweet Develop was siven said.

तीन एकर जीमन सुपिक झाली : श्रॉ. उंडाळ अनेक वर्षामान् खडकार व पडेक आतंत्री जरिव शेतररूपच्या पतीयुने पूर्वक शेल्यस मत प्रासी आहे. में शेतराज्यामधील में ४०० ब्राम मानी शेलामध्ये टाकरपे असे. त्यामुळे माझे तीन एकर जॉमन मुगीक इवाफे असे. वा शेततब्रयाच्या काममुखे गावाला आणि गावातील शेतक-यांना बांडा फावचा होत्रण आहे. आहे प्रतिक्रिया निका वेजील पुण लेनकरी डॉक्टर पूरेण उंडाळ चंत्री रिली.

३० एकर जमिन झाली पिकायोग्य

बीनेएस प्या पुडाकारानून कराग्यात येत असलेल्या सुळलाच् सुकलाच् वालीच अधिनक्रवेतरीत सिक्ता वेथे चलव्यात वेत असलेला ऐतरकारचा शतीत्र गावातील लक्ष्मण मुझळ, क्रिकेट देहाळ, सम्पंच स्तान मुसळ, स्निताम चान्येट चंड्यामह दहा ते पर शेतकन्यांनी होतामध्ये शेततकवातील पानीराकुन जवलयात ३० ते ३५ एका जयिन मानीपुढे सूचीन झाली आहे.

Alota Washin-Taday

लोकामत

प्रशासनाची धडपड: भारतीय जैन संघटनेच्या सहकार्याचे फलित

सुजलाम, सुफलाम अंतर्गत २५ कोटी लीटर जलसाठ्याची कामे

लोकमत न्यूज नेटवर्क

वाशिमः राज्य शासन आणि भारतीय जैन संघटनेच्या सामंजस्य करारातन रावविण्यात येत असलेल्या मुजलाम, सफलाम अभियानांतर्गत जिल्ह्यात २५ कोटी १७ लाख लीटर जलसाठा होऊ शकेल एवडी कामे गत आठवड्यापर्यंतच पूर्ण झाली आहेत.

चाशिम जिल्ह्यात सुजलाम सफलाम अभियानांतर्गत चीजेएसच्या पुरविलेल्या २८ मशीनच्या आधारे मंगरु ळपीर, वाशिम, कारंजा, मालेगाव आणि मानोरा तालक्यात येगाने जलसंधारणाची कामे करण्यात येत आहेत.

यात कृषी विभाग, जलसंधारण विभाग, महसूल विभाग, वनविभागाचा पुढाकार असून, या सर्व

पोकलेन मर्शानच्या आधारे करण्यात येत असलेले खोदकाम

विभागाच्यायतीने साठयण तळे, यनतळे, खोल समतल चर, नाला खोलीकरण, नदी खोलीकरणाची

पोकलेन मशीन उपलब्ध

जिल्ह्यात कठीण भूरतर लागल्यानंतर जैसीबीद्वारे खोदकाम करणे अशक्य झाले होते. त्यामुळे सुजलाम, सुफलाम अभिवानातील कामांत खोळबा निर्माण झाला होता. या पृष्ठभूमीवर निवासी उपजिल्हाधिकारी शैलेश हिंगे यांनी जिल्हाधिकाऱ्यांच्या मार्गदर्शनात बीजेएसकडे ३० पोकलेन मशीन उपलब्ध करण्याची मागणी केली होती. आता जिल्ह्यात ३ मशीन उपलब्ध झाल्या असून, शनिवार ९ पोकलेन मशीन या कामांसाठी उपलब्ध करून देण्यात वेत आहेत. पुर्वील आठवङ्गात उर्वरित पोकलेनची मागणीही पूर्ण करण्यात येणार असल्याचे बीजेएसचे जिल्हा समन्वयक शिखरचंद बागरेचा यांनी मांगितले.

कामे करण्यात येत आहेत. जिल्ह्यात योजेएसच्या मशीनच्या आधारे गत आठवङ्गापर्यंतच ¥,898,84 तासांच्या कामांत २ कोटी ५१ लाख ६९१ घनमीटरचे काम पूर्ण झाले आहे. या खोदकामामुळे जिल्ह्यात २५ कोटी १६ लाख ९१ हजार २८९ लीटर जलसाठवाची क्षमता तयार झाली आहे. पेत्या काळात जलसंचारणाची मोठ्या प्रमाणात कामे पूर्ण झाल्यानंतर

जलसाठवाची क्षमता अनेक पटींनी याद्व जिल्ह्यातील पाणीटचाई आणि सिंचनाची समस्या हद्यार होण्याच्या आशा सुजलाम, सुफलाम अभियानामुळे निर्माण झाल्या आहेत. सर्वास्थातीत सुजलाम, सुफलाम अंतर्गत जलसंधारणाची कामे करण्यात याशिम तालुका जिल्ह्यात आपादीयर आहे.

(प्रतिनिधी)

'सुजलाम्-सुफलाम् वाशिम' अभियान ठरतेय जिल्ह्यासाठी उपयुक्त!

जलस्त्रोतांचे बळकटीकरण शक्य : जलसंधारणाची विविध कामे पूर्णत्वास

लोकमत न्यूज नेटवर्क

वाशिम : राज्य शास्त च भारतीय जैन संघटना यांच्यात झालेल्या सार्धनस्य करारानुसार चारित्य जिल्ह्यातील जवळपास सर्वच गायांमध्ये 'सुजलाम् सफलाम् यात्रिमः हे महत्याकांशी अभियान राष्ट्रिण्यान येन आहे. पामाध्यमातून गेल्या तीन महिन्यात जलसंबारणाची अनेक कामे पूर्णत्यास गेली असून या अभियानामुळ जरस्वीतांचे गावागावातील वळकटीकरण शक्य होणार आहे.

'सुजलाम्-सुफलाम् धाशिम अभियानासाठी भारतीय जैन संघटनेने १३ पोकलन आणि २८ जेबीची पशीन उपलब्ध करून दिल्या असून त्यासाती डिझल पुरविण्याची ते जिल्हा प्रशासनाने मागणारे जवाबदारी उवलली आहे. यामाध्यमातून संपूर्ण वाशिम जिल्हा पाणीदार करण्याची सुवर्णसंबी प्राप्त झाली आहे.

रिसोड तालुक्यातील पिंपलाक्षी देवी तलावातील सुरु असलेला पाळ उपसा

२४ गावांमध्ये जलसंधारणाची विविध कामे सरू

सुजनाप-सुफलाय वाशिष अभियानांतर्गत आतापर्यंत जलसंधारणांची ३४ कामे र्म झाली आहेत; तर २४ गायांगच्ये सद्या कामे मुरू आहेत. सुरू असलेल्या मांगच्ये मानेश व विवस वैथे १०० बाय १०० चे शेततको, महाण व अरुणावती नदी खोलीकरण, सरम समतत चर, नामा खोलीकरण, तमाव खोलीकरणाचा समावेश असल्याचे सुत्रांनी सांपितले.

या अधियानात प्रशासकीय जलसंखारणाच्या कार्याना चांगलीच यंत्रगेतील कृषी विभाग, वनविभाग, अलसंपदा विभागातील अधिकारी, कर्पचाऱ्यांनी विशेरीने सहभाग नॉदविला असून गायागावातील शेतकरी, प्रामस्थती आपापल्या परीने लोकसहभाग देत

पती प्राप्त झाली आहे. 'सुजलाम्-सुफलाम् चाशिम' वा अभियानाच्या माध्यमातून निल्ह्यात क्रमी खपांत जलसंधारणाची कामे करता येणे असल्याने कृत्य होत आहे.

नाला खोलीकरणाची कामे मालेगाव तालुक्यात वेगात

सुजलाम, सुफलाम अभियान: खिरडा येथे नव्या कामाला सुरुवात

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मालेगाव : राज्य शासन आणि भारतीय जैन मंघटनेच्या मार्थजस्य करारातून राषविण्यात येत असलेल्या मुजलाम, सुफलाम अभियानांतर्गत मालेगाव तालक्पात नाला खोलोकरणाची कामे वंगाने करण्यात येत आहेत. या अंतर्गत सोमधारी धिरदा येथे नाला खोलीकरणाच्या कामाचे उद्घाटन तहसीलदार राजेश वितरे यांच्या हस्ते करण्यात आले.

,वाशिम जिल्हा दुष्काळपृक करण्याच्या उद्देशाने प्रशासन आणि बीजेएसच्या संयुक्त प्रयत्नांतून जिल्ह्यात बाला खोलीकरण, बदी खोलीकरण, साठवण तळे, खोल समतल चर, गाळ काढणे आदि कामे करण्यात येत आहेत. यात मालेगाय

खिरहा देवे नाला खोलीकरणाच्या उदघाटनाला उपस्थित मंडळी

तालुक्यात साठवण तळ्यासह नाला खोलीकरण आणि समतल घरांचे काम सुरु असून, चिवरा वेथील साठवण तळवाचे काम अतिम राज्यात आले, तर सखील समतल चरांचे कामही शेवटच्या टप्प्यात आहे. आता तालुक्यात नाला खोलीकरणाची कामे वेगाने करण्यात यंत असून, या अंतर्गत करत्य येथे नाला खोलीकरणाचे काम पेपाने करण्यात येत असतानाच

तालुक्पातील खिरडा येथे नाला खोलीकरणाच्या कामाला तहमीलदा राजेश चर्जिरे पांच्या इस्ते शुभारंभ करण्यात आला. यापेळी नितिन काळे, बीनेएसचे तालुका सपन्ववक वैभव फिर्तनकश, गावचे सर्पच, उपसरपंच, ग्रामपंचायत सदस्य, गायकरी पंडलीची मोठवा संख्येने उपस्थिती होती (शहर प्रतिक्रिपी)

बहुतांश कामे अंतिम रुप्यातः बीजेएसध्या मशीनचा आधार

जलसंधारणाची २६ कामे वेगात

तिन रूपमा सार्थ स्थाप.
प्राप्ता जाती कर्ममार्थः
प्राप्ता जाती कर्ममार्थः
प्राप्ता तेवा उपमार्थः
रूपमार्थः

पाच तालुक्यांत मिळून १.३१ कोटी घनमीटर खोदकाम

विभेत स्तुष्या वृत्त प्रभाविकाल । समें हा जानि तानुष्या कृषे विभावत्त्व । देशवे स्थाव हिम्मान्यू । देशवे स्थाव हिम्मान्यू । देशवे स्थाव हिम्मान्यू । समें स्थाव हिम्मान्यू । सम्बन्ध । सम्बन्ध । सम्बन्ध । सम्बन्ध । स्थाव । सम्बन्ध । समित्र । समित्र

सकात

नारोंच । तन्य प्राप्तन च कार्याव सेंच कोरता प्रत्याकार्य प्राप्तित्व प्रयोजना वाग्याम कार्याका कार्याव सेंच प्रवादित वार्याव्यक्त केंव आपनेत्व प्रयाद कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त व्यवस्थित कार्याव्यक्त कार्यव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्यक्त कार्याव्यक्त कार्यक्त कार्याव्यक्त कार्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्याव्यक्त कार्यक्त कार्यक्त कार्यक्त कार्यक्त कार्यक्त कार्यक्त कार्यक्त कार्यक्त

लोकमत

'मडाण'चे खोलीकरण मिटविणार १३ गावांची पाणीसमस्या

उपनाल्यांचे खोलीकरण पूर्ण: मानोली परिसरातील शेतकऱ्यांना आधार

लोकमत न्यूज नेटवर्क

मंगरुळपीर: राज्य शासन आणि बीजेएसच्या सामंजस्य करारातून सुरू असलेल्या सजलाम, सफलाम, अभियानांतर्गत मंगरु ळपीर तालुक्यातील मानोली येथील मडाण नदीचेही खोलीकरण करण्यात येणार आहे. या नदीच्या खोलीकरणामुळे १३ गावांतील पाणीसमस्या कायमची हद्दपार होणार असून, नदीच्या खोलीकरणापूर्वी सिंचन विभागाच्या सहकार्याने करण्यात येत असलेले उपनाल्यांचे खोलीकरण आता पूर्ण

मंगरुळपीर तालुक्यातील मानोली येथील मडाण नदी गेल्या

मानोली येथील करण्यात आलेले नाला खोलीकरणाचे काम.

अनेक वर्षापासन गाळ उपसा न झाल्याने बुजल्यात जमा आहे. कधीकाळी या नदीच्या भरवशावर परिसरातील १३ गावांत सिंचन शेती केल्या जात होती, याच नदीच्या भरवशावर मासेमारी व्यवसायही भरभराटीस आला होता; परंत् कालाओघात या नदीकडे प्रशासन आणि ग्रामपंचायतींचे दुर्लक्ष झाल्याने ही नदी बुजत गेली. या नदीपात्रात मोठमोठी झाडेही वाढली. सतत जमा होणाऱ्या गाळामुळे नदीचे पात्र उथळ आणि अरूंद झाले. त्यामुळे १२६०० मीटर लांबीच्या या नदीवर अवलंबन

असलेल्या १३ गावांत पाण्याचे दुर्भिक्ष्य निर्माण झाले आहे. या नदीचे खोलीकरण सुजलाम, सुफलाम, अभियानातून होत असून, त्यापूर्वी नदीच्या उपनाल्यांचे खोलीकरण व हंदीकरण करण्यात आले आहे. तब्बल १५०० मीटर लांबीच्या या नाल्याचे खोलीकरण पूर्ण झाल्यानंतर आता नदीचे खोलीकरण होणार असून, या कामामुळे परिसरातील पाणीसमस्या कायम हद्दपार होईलच शिवाय सिंचनाच्या क्षेत्रातही लक्षणीय वाढ होणार आहे. केंद्रीय जलसंधारण मंत्री नितिन गडकरी यांनी या नदीच्या खोलीकरणासाठी पुढाकार घेत शासनाकडे शिफारसही केली होती, हे येथे उल्लेखनीय. (शहर प्रतिनिधी)

नवभारत

अंतिम चरणों में जलसंधारण के कार्य

67 हेक्टयर में समतल चर की खुदाई पूरी

वाशिम(का), राज्य शासन के जलसंधारण विभाग व भारतीय जैन संगठना (बीजेएस) में हुए सामंजस्य करार के अनुसार भारतीय जैन संगठना मार्फत जिले में, 'सुजलाम सुफलाम वाशिम जिला', यह अभियान चलाया जा रहा है, इस अभियान अंतंगत

जलसंधारण की कार्य पूर्णत्व की ओर तेजी से बढ़ रहे हैं. इसमें कारंजा तहसील के कृषि विभाग के 67 हेक्टयर पर समतल चर खुदाई का काम पूर्ण हो चुका है.

सूखे की स्थिति से निपटने की कवायद

सूखें की स्थिति से निपटाने के लिए जलसंधारण के कामों को प्राथमिकता दो जा रही है. व इस काम के लिए जैन संगठना ने पहल की है. भारतीय जैन संगठना के संस्थापक अध्यक्ष शांतिलाल मुथा व जलसंधारण विभाग के राज्य सचिव एकनाथ डवले की पहल से वाशिम जिले में सुजलाम सुफलाम वाशिम जिला यह अभियान हाथ में लिया गया. शुरूवात में जिले के वाशिम, मंगरुलपीर, मानोरा, मालेगांव व कारंजा तहसील के कुछ गांवों में जलसंधारण की कार्य शुरू किए गए.

Nevebharat Akola Plus Edition 12 Dec, 2018 Page No. 1

रिसोड में की जा रही जनजागृति

रिसोड तहसील में जलसंधारण की कार्य शुरू करने के लिए जनजागृति की जा रही है. इसके लिए ग्रामपंचायत व नागरिकों से भी अच्छा प्रतिसाद मिल रहा है. जिससे रिसोड तहसील में बड़े प्रमाण में जलसंधारण की कार्य शुरू है. दरम्यान कारंजा तहसील के मोखड के गहरा सलग समतल चर का काम पुणं हो चुका है. कारंजा तहसील में 67 हेक्टयर पर समतल चर खुदाई का काम पूर्ण होकर वन विभाग के 12 हेक्टयर में जलसंधारण का काम पूरा हो गया है.

सरकार दे रही डीजल

बीजेएस(भारतीय जैन संगठना) की ओर से जेसीबी मशीने उपलब्ध कराई गए है. शासन की ओर डीजल दिया जा रहा है. जलसंधारण के कामों को देखते हुए बीजेएस की ओर से पोकलन मशिनें भी उपलब्ध कराई गई है. इसके अनुसार प्रशासन व बीजेएस की ओर से कामनिहाय नियोजन किया गया है. इस नियोजन के अनुसार 10 दिसबंर से व्यापक प्रमाण में कामों की शुरूवात हो चुकी है.

सकाळ

कामाला वेग..

रितोड : जिल्ह्याच्छ्ये जलसंधारणाजी काचे पोलचा प्रयाणात सुरू आहेत. किरोय्स' अंतर्गत जिल्ह्यातील वाशीयसङ्, रितोड, कार्रजा. पालेगाव, पंगकळचीर, मानेस तालुक्यात जलसंधारणाच्या कार्याज तेग आला आहे. यामध्ये चलत्र संतीकरण, बाळीचे खांच, तलावातील गाळ कार्यणी अला विविध प्रकारची कामे होत आहे. या कार्यामुळे लेतक-यांज सिच्याची व्यवस्था होणार आहे.

न्यूज इनबॉक्स

ग्राम मोहजा इंगोले में नाला गहराईकरण प्रारम्भ

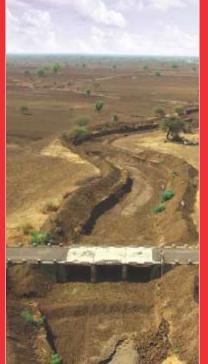

रिसोड़ | भारतीय जैन संगठन व जलसंधारण विभाग महाराष्ट्र की ओर से चलाए जा रहे सुखामुक्त महाराष्ट्र अभियान के अंतर्गत तहसील के ग्राम मोहजा इंगाले में 30 दिसम्बर को भारतीय जैन संगठन के तहसीलाध्यक्ष बाहुबली सराफ के हाथों नाला गहराईकरण कार्य प्रारंभ किया गया । इस अवसर पर गांव के सरपंच धनश्याम मापारी, बिजेएस संगठन के उपाध्यक्ष संजय काले, सचिन सराफ, किशोर महाजन, बिजेएस तहसील समन्वयक राहुल मेने, सरपंच संगठन अध्यक्ष दिगंबर जाधव व मंडल कृषि अधिकारी सागर डांगे, कृषि सहायक इढोले के साथही गांव की वरिष्ठ मंडली उपस्थित थी ।

Head Office:

Level 3, Muttha Chambers II, Senapati Bapat Road, Pune 411016, Maharashtra, India.

(a) 020 66050000

@ info@bjsindia.org

www.bjsindia.org

f www.facebook.com/bjsindia

